

Bibliotekāra profesionālās kompetences koledžu bibliotēkās: ieskats pētījuma rezultātos

Viktorija Aleksejeva
LNB KAC Mācību koordinētāja

Par aptauju

Aptauja notika 2021. gada martā

15

Kopā 1049 responseti, apakšizlase 15 bibliotekāru no 30 bibliotekārajiem darbiniekiem koledžu bibliotēkās*

10

Kompetences 10 ballu skalā, atbilžu variants "Nesapratu kompetenci"

58

Novērtēja 58 kompetences, kas tika ņemtas no profesijas standarta "Bibliotekārs"

5

58 kompetences tika sadalītas 5 kompetenču blokos

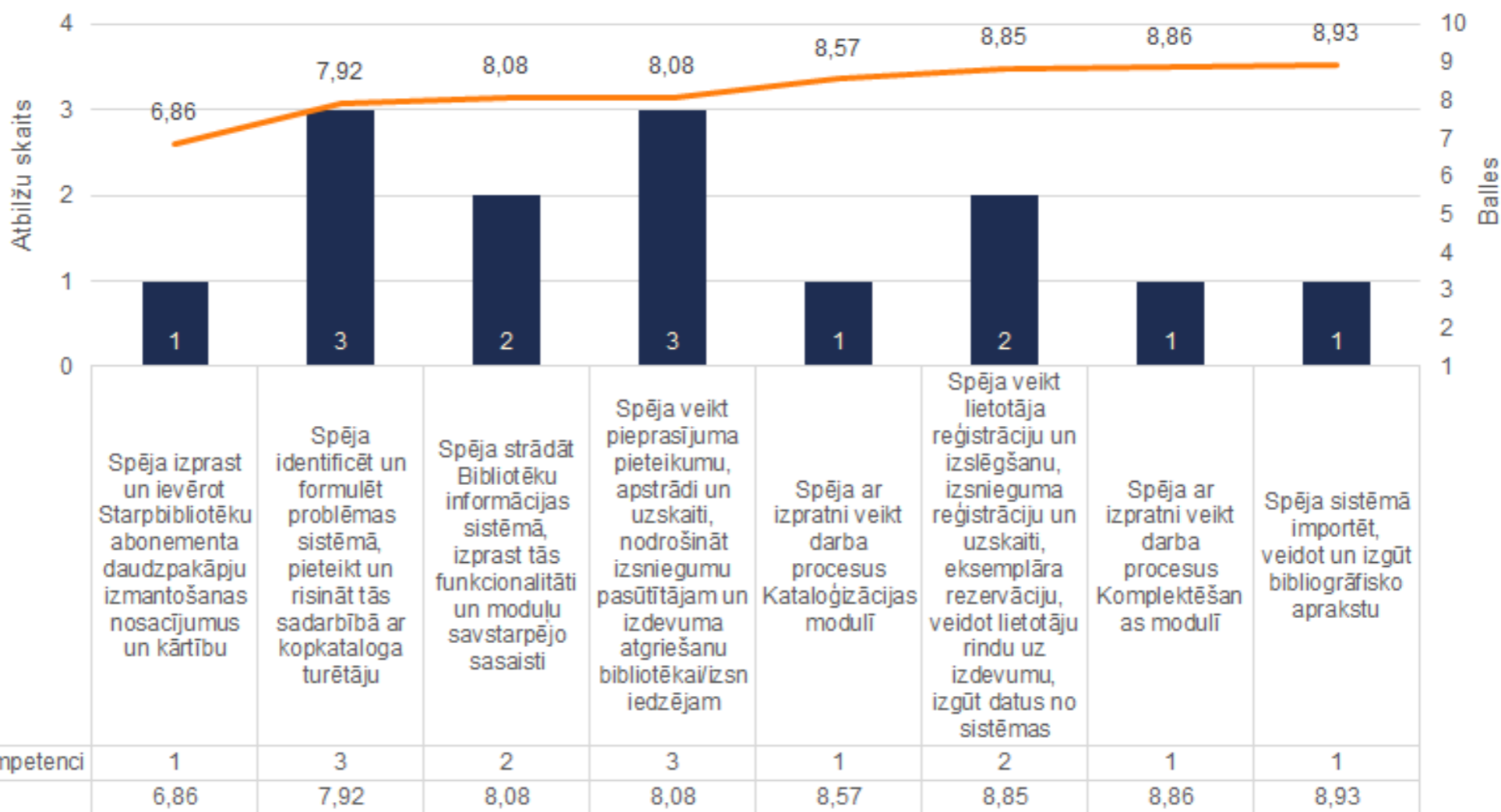
Pēc Latvijas oficiālās bibliotēku statistikas 2020. gadā koledžas bibliotēkās strādāja 30 bibliotekāri*

BILIJOTĒKU INFORMĀCIJAS SISTĒMAS IZMANTOŠANA

1. Spēja strādāt Bibliotēku informācijas sistēmā, izprast tās funkcionalitāti un moduļu savstarpējo sasaisti
2. Spēja veikt lietotāja reģistrāciju un izslēgšanu, izsnieguma reģistrāciju un uzskaiti, eksemplāra rezervāciju, veidot lietotāju rindu uz izdevumu, izgūt datus no sistēmas
3. Spēja izprast un ievērot Starpbibliotēku abonementa daudzpakāpju izmantošanas nosacījumus un kārtību
4. Spēja veikt pieprasījuma pieteikumu, apstrādi un uzskaiti, nodrošināt izsniegumu pasūtītājam un izdevuma atgriešanu bibliotēkai/izsniedzējam
5. Spēja ar izpratni veikt darba procesus Kataloģizācijas modulī
6. Spēja sistēmā importēt, veidot un izgūt bibliogrāfisko aprakstu
7. Spēja ar izpratni veikt darba procesus Komplektēšanas modulī
8. Spēja identificēt un formulēt problēmas sistēmā, pieteikt un risināt tās sadarbībā ar kopkataloga turētāju

Aprēķinātās vidējās balles un atbilžu "Nesaprātu kompetenci" skaits

1. kompetenču bloks: BIS

Nesaprātu kompetenci
 Vidējā balle

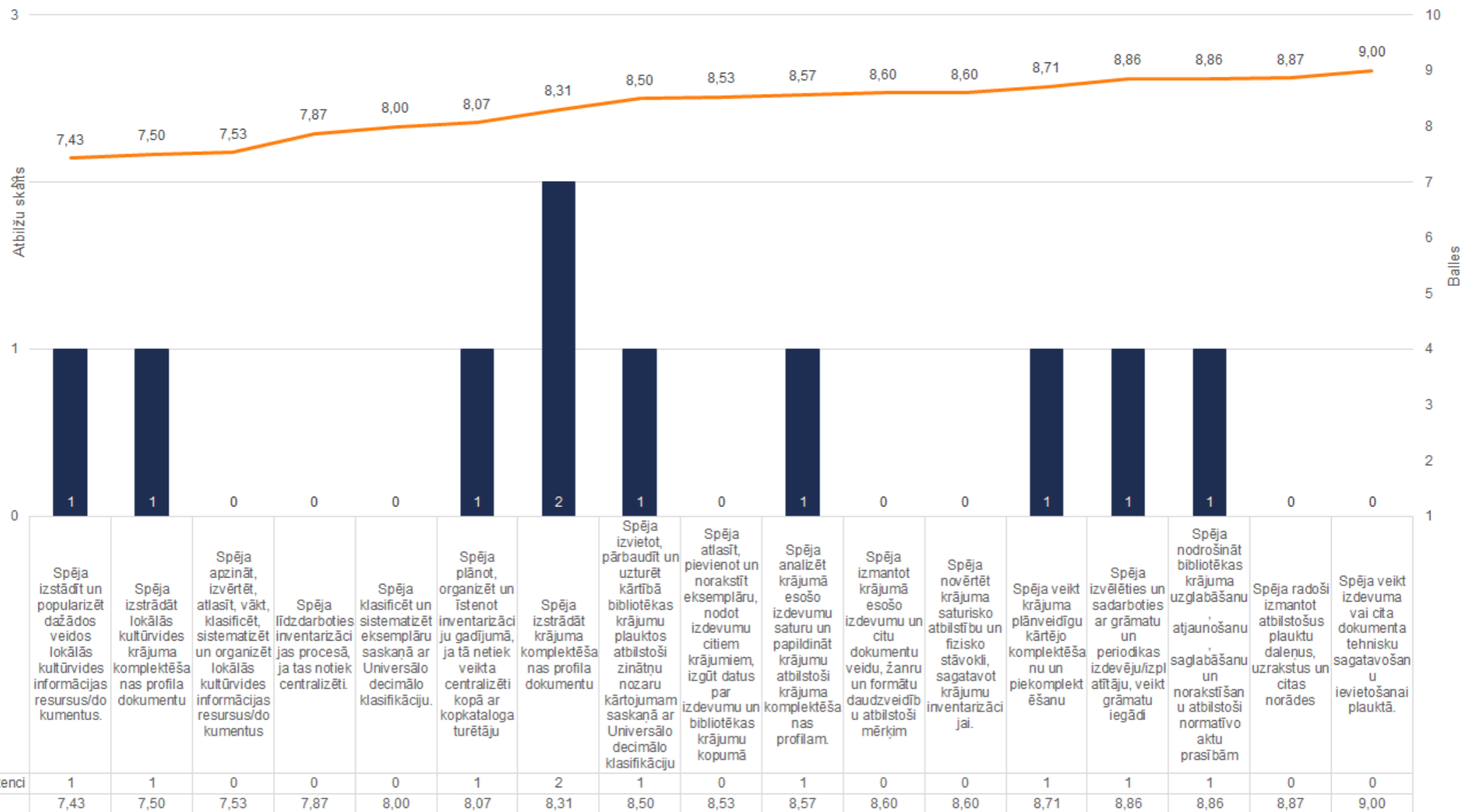
8,27 vidējā balle

1.kompetenču blokā: BIS

KRĀJUMA IZMANTOŠANA UN PĀRVALDĪŠANA

1. Spēja klasificēt un sistematizēt eksemplāru saskaņā ar Universālo decimālo klasifikāciju.
2. Spēja atlasīt, pievienot un norakstīt eksemplāru, nodot izdevumu citiem krājumiem, izgūt datus par izdevumu un bibliotēkas krājumu kopumā
3. Spēja līdzdarboties inventarizācijas procesā, ja tas notiek centralizēti.
4. Spēja izmantot krājumā esošo izdevumu un citu dokumentu veidu, žanru un formātu daudzveidību atbilstoši mērķim
5. Spēja analizēt krājumā esošo izdevumu saturu un papildināt krājumu atbilstoši krājuma komplektēšanas profilam.
6. Spēja izstrādāt krājuma komplektēšanas profila dokumentu
7. Spēja veikt krājuma plānveidīgu kārtējo komplektēšanu un piekomplektēšanu
8. Spēja izvēlēties un sadarboties ar grāmatu un periodikas izdevēju/izplatītāju, veikt grāmatu iegādi
9. Spēja izvietot, pārbaudīt un uzturēt kārtībā bibliotēkas krājumu plauktos atbilstoši zinātņu nozaru kārtojumam saskaņā ar Universālo decimālo klasifikāciju
10. Spēja veikt izdevuma vai cita dokumenta tehnisku sagatavošanu ievietošanai plauktā.
11. Spēja radoši izmantot atbilstošus plauktu daleņus, uzrakstus un citas norādes
12. Spēja nodrošināt bibliotēkas krājuma uzglabāšanu, atjaunošanu, saglabāšanu un norakstīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām
13. Spēja plānot, organizēt un īstenot inventarizāciju gadījumā, ja tā netiek veikta centralizēti kopā ar kopkataloga turētāju
14. Spēja novērtēt krājuma saturisko atbilstību un fizisko stāvokli, sagatavot krājumu inventarizācijai.
15. Spēja izstrādāt lokālās kultūrvides krājuma komplektēšanas profila dokumentu
16. Spēja apzināt, izvērtēt, atlasīt, vākt, klasificēt, sistematizēt un organizēt lokālās kultūrvides informācijas resursus/dokumentus
17. Spēja izstādīt un popularizēt dažādos veidos lokālās kultūrvides informācijas resursus/dokumentus.

Aprēķinātās vidējās balles un atbilžu "Nesaprātu kompetenci" skaits 2. kompetenču bloks: Krājums

■ Nesaprātu kompetenci — Vidējā balle

8,17 vidējā balle

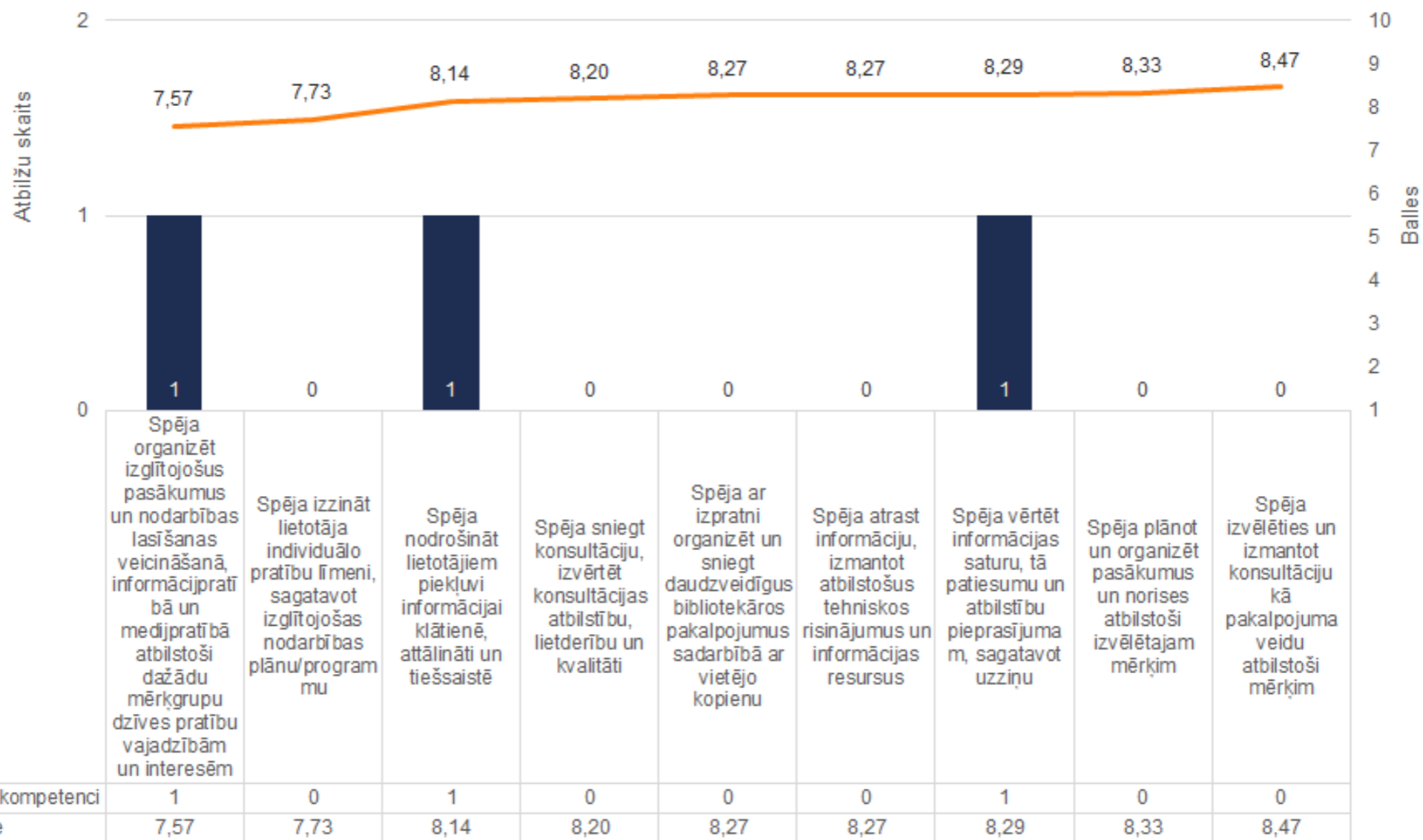
2.kompetenču blokā: Krājums

PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANA

1. **Spēja ar izpratni organizēt un sniegt daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus sadarbībā ar vietējo kopienu**
2. **Spēja plānot un organizēt pasākumus un norises atbilstoši izvēlētajam mērķim**
3. **Spēja nodrošināt lietotājiem piekļuvi informācijai klātienē, attālināti un tiešsaistē**
4. **Spēja atrast informāciju, izmantot atbilstošus tehniskos risinājumus un informācijas resursus**
5. **Spēja vērtēt informācijas saturu, tā patiesumu un atbilstību pieprasījumam, sagatavot uzzīņu**
6. **Spēja organizēt izglītojošus pasākumus un nodarbības lasīšanas veicināšanā, informācijpratībā un medijpratībā atbilstoši dažādu mērķgrupu dzīves pratību vajadzībām un interesēm**
7. **Spēja izzināt lietotāja individuālo pratību līmeni, sagatavot izglītojošas nodarbības plānu/programmu**
8. **Spēja izvēlēties un izmantot konsultāciju kā pakalpojuma veidu atbilstoši mērķim**
9. **Spēja sniegt konsultāciju, izvērtēt konsultācijas atbilstību, lietderību un kvalitāti**

Aprēķinātās vidējās balles un atbilžu "Nesapratu kompetenci" skaits

3. kompetenču bloks: Pakalpojumi

■ Nesapratu kompetenci

— Vidējā balle

■ Nesapratu kompetenci

— Vidējā balle

The background of the slide is a photograph of a library. It shows a wide staircase with a metal railing on the left and right sides. In the background, there are several rows of white bookshelves filled with books. The lighting is bright, coming from a skylight or large window at the top, creating a soft glow. There are decorative elements: a vertical orange bar on the top left and a dark blue rectangle on the top right. The bottom of the slide has a blue and orange gradient.

8,14 vidējā balle

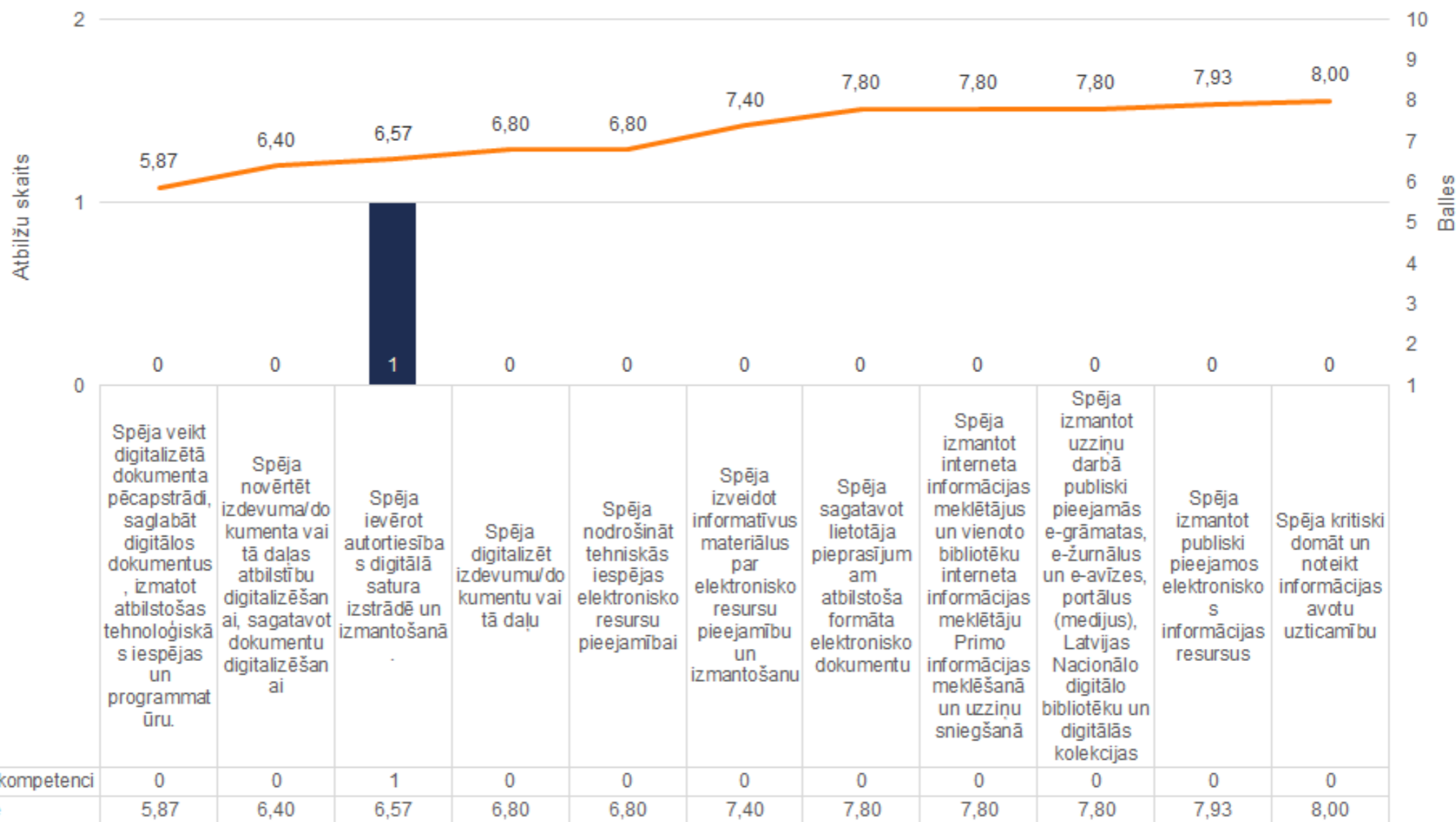
3.kompetenču blokā: Pakalpojumu nodrošināšana

Elektronisko resursu pārvaldība un izmantošana

1. **Spēja digitalizēt izdevumu/dokumentu vai tā daļu**
2. **Spēja novērtēt izdevuma/dokumenta vai tā daļas atbilstību digitalizēšanai, sagatavot dokumentu digitalizēšanai**
3. **Spēja veikt digitalizētā dokumenta pēcapstrādi, saglabāt digitālos dokumentus, izmatot atbilstošas tehnoloģiskās iespējas un programmatūru.**
4. **Spēja ievērot autortiesības digitālā satura izstrādē un izmantošanā.**
5. **Spēja izmantot publiski pieejamos elektroniskos informācijas resursus**
6. **Spēja izmantot interneta informācijas meklētājus un vienoto bibliotēku interneta informācijas meklētāju Primo informācijas meklēšanā un uzziņu sniegšanā**
7. **Spēja izmantot uzziņu darbā publiski pieejamās e-grāmatas, e-žurnālus un e-avīzes, portālus (medijus), Latvijas Nacionālo digitālo bibliotēku un digitālās kolekcijas**
8. **Spēja kritiski domāt un noteikt informācijas avotu uzticamību**
9. **Spēja sagatavot lietotāja pieprasījumam atbilstoša formāta elektronisko dokumentu**
10. **Spēja nodrošināt tehniskās iespējas elektronisko resursu pieejamībai**
11. **Spēja izveidot informatīvus materiālus par elektronisko resursu pieejamību un izmantošanu**

Aprēķinātās vidējās balles un atbilžu "Nesaprātu kompetenci" skaits

4. kompetenču bloks: Elektroniskie resursi

Nesaprātu kompetenci
 Vidējā balle

Nesaprātu kompetenci
 Vidējā balle

7,20 vidējā balle

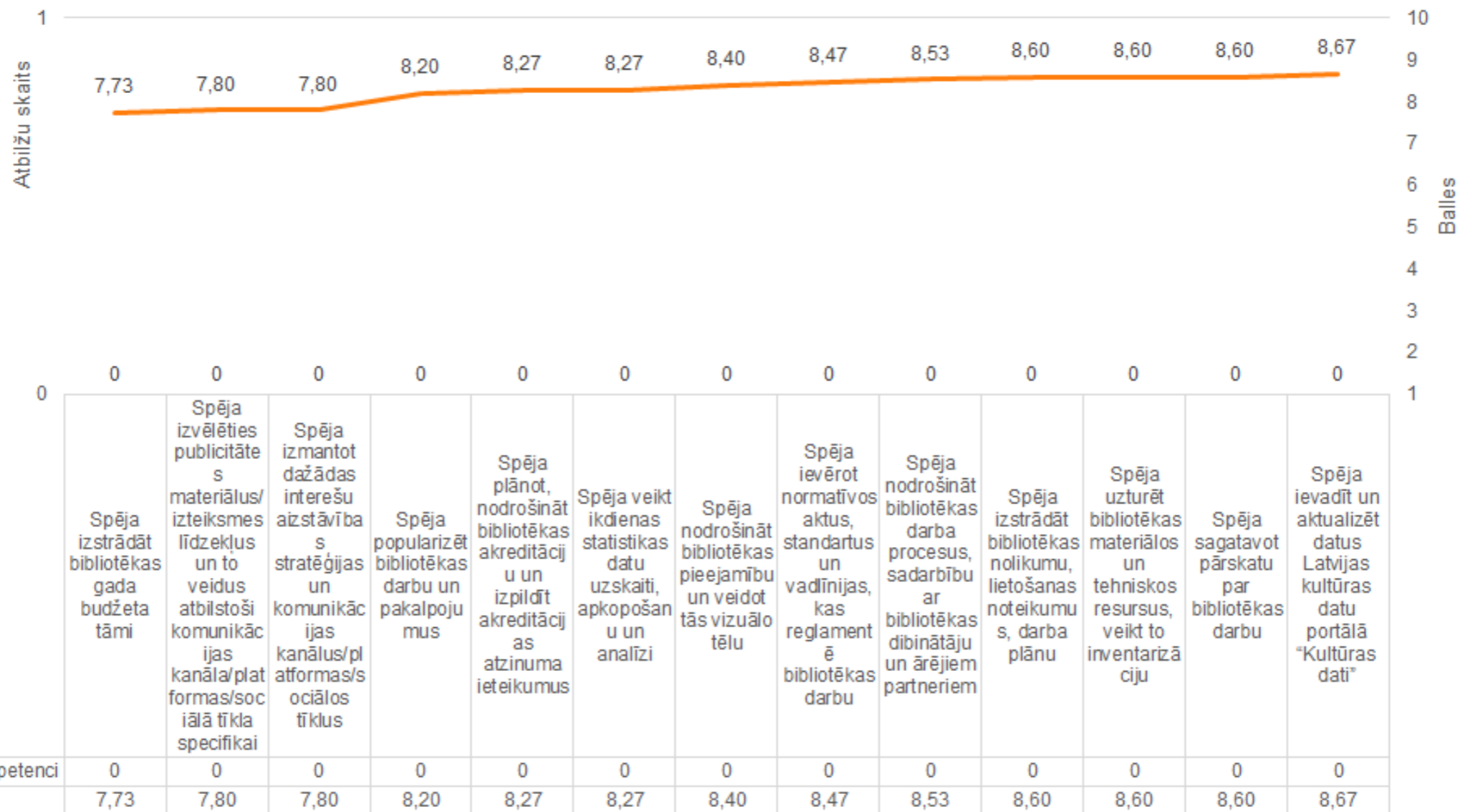
4.kompetenču blokā: Elektroniskie resursi

Pašvadīta procesu organizēšana

1. Spēja ievērot normatīvos aktus, standartus un vadlīnijas, kas reglamentē bibliotēkas darbu
2. Spēja izstrādāt bibliotēkas nolikumu, lietošanas noteikumus, darba plānu
3. Spēja nodrošināt bibliotēkas darba procesus, sadarbību ar bibliotēkas dibinātāju un ārējiem partneriem
4. Spēja plānot, nodrošināt bibliotēkas akreditāciju un izpildīt akreditācijas atzinuma ieteikumus
5. Spēja uzturēt bibliotēkas materiālos un tehniskos resursus, veikt to inventarizāciju
6. Spēja nodrošināt bibliotēkas pieejamību un veidot tās vizuālo tēlu
7. Spēja sagatavot pārskatu par bibliotēkas darbu
8. Spēja veikt ikdienas statistikas datu uzskaiti, apkopošanu un analīzi
9. Spēja ievadīt un aktualizēt datus Latvijas kultūras datu portālā “Kultūras dati”
10. Spēja popularizēt bibliotēkas darbu un pakalpojumus
11. Spēja izmantot dažādas interešu aizstāvības stratēģijas un komunikācijas kanālus/platformas/sociālos tīklus
12. Spēja izvēlēties publicitātes materiālus/izteiksmes līdzekļus un to veidus atbilstoši komunikācijas kanāla/platformas/sociālā tīkla specifikai
13. Spēja izstrādāt bibliotēkas gada budžeta tāmi

Aprēķinātās vidējās balles un atbilžu "Nesaprātu kompetenci" skaits

5. kompetenču bloks: Pašvadīta procesu organizācija

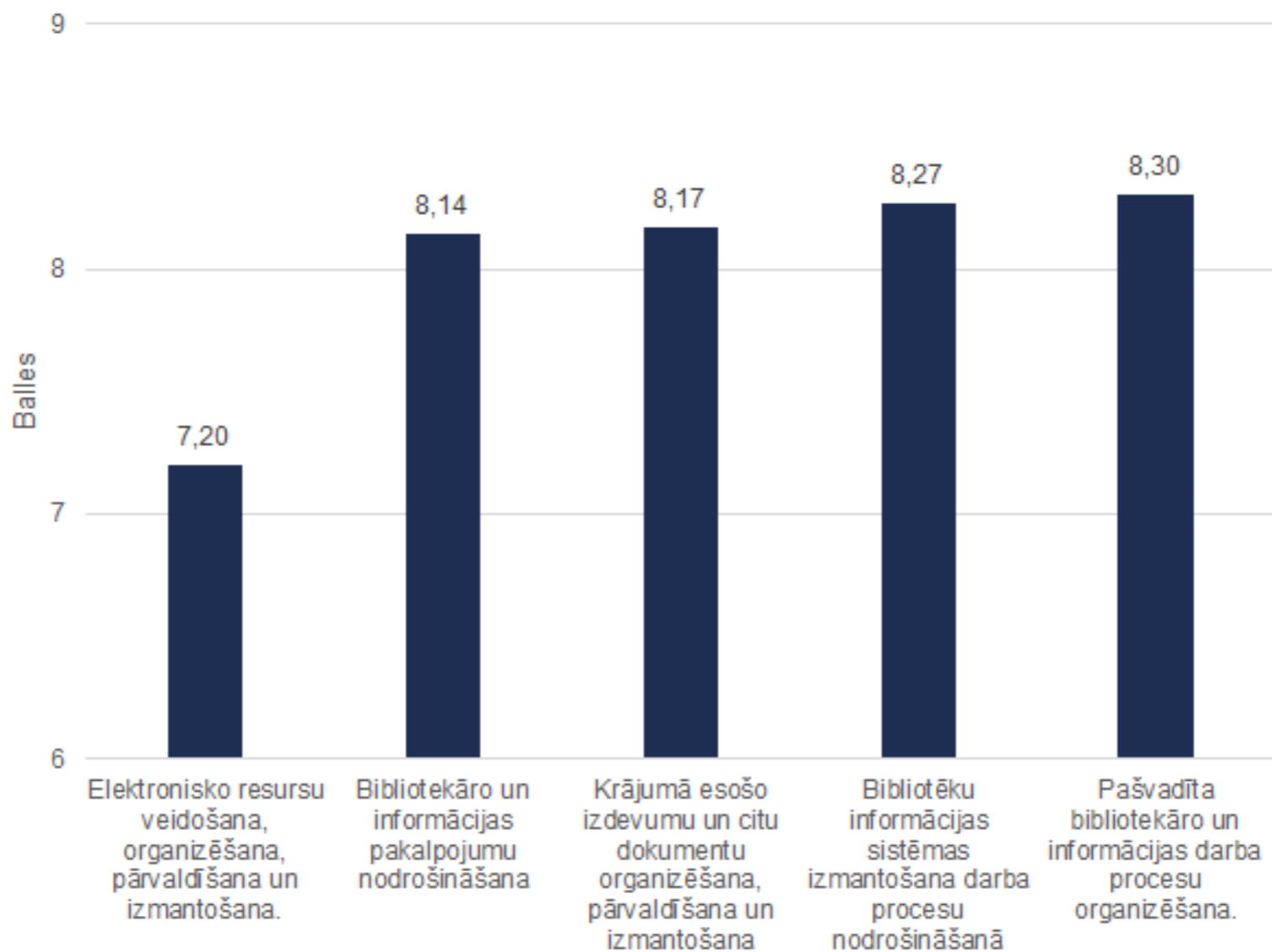
■ Nesaprātu kompetenci
 — Vidējā balle

The background of the slide is a photograph of a library. It shows a wide staircase with a metal railing on the left and right sides. In the background, there are several rows of white bookshelves filled with books. The lighting is bright, with a sunburst effect in the upper center. There are decorative elements: a vertical orange bar on the top left, a dark blue rectangle on the top right, and a blue and orange gradient bar at the bottom.

8,30 vidējā balle

5.kompetenču blokā: Pašvadīta procesu organizēšana

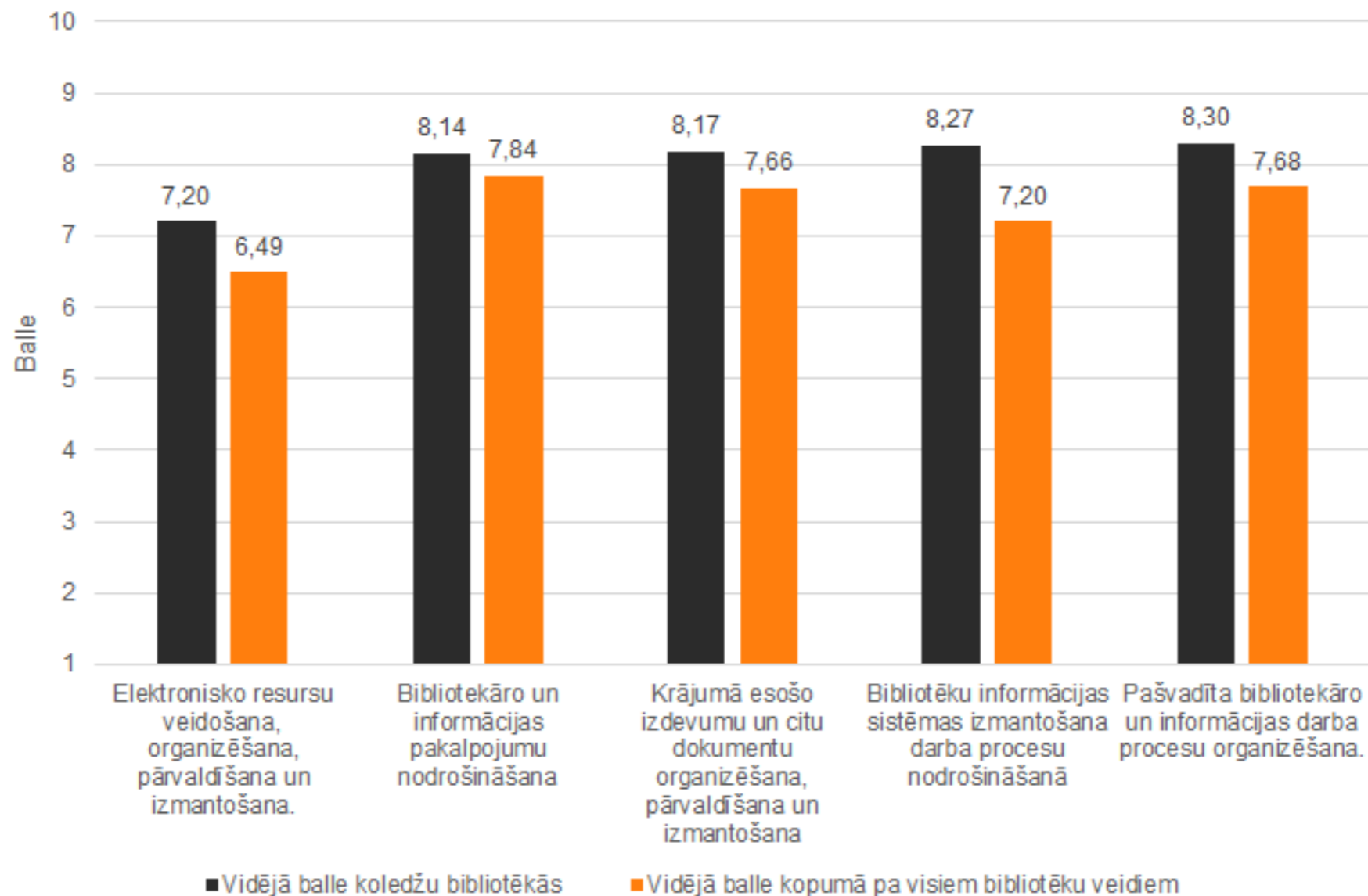
Vidējās balles kompetenču blokos

8,02 vidējā balle

visos kompetenču blokos

Vidējās balles kopumā pa visiem bibliotēku veidiem un koledžu bibliotēkās

**Paldies par
uzmanību!**